

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:r 11 (221)

Fredagen den 11 mars 1892.

Stockholm. Gernandts Boktr.-Aktieb.

5:te årg.

<p>Prenumerationspris pr år: Idun med Modetidning och kolorerade planscher kr. 8: — Idun m. Modet. utan kol. pl. • 6: 50 Idun ensam..... • 4: —</p>	<p>Byrå: Klara v. Kyrkogata 7, 2 tr. (Aftonbladet's nya hus.) Prenumer. sker i landsorten å post- anstalt, i Stockholm hos redaktion.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 12—1. Allm. Telef. 61 47.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag Lösnummerspris 15 öre. (vid kompletteringar).</p>	<p>Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.</p>
--	--	---	--	--

Anna Maria Lenngren.

Till en af de äldre stadsdelarne i Stockholm, till en liten och oansenlig gata, där det dock råder en ganska liflig samfärdsel, till Beridarbansgatan å Norrmalm bedja vi Iduns läsarinna följa oss.

Vi stanna framför ett af denna gatas äldre hus, n:r 21.

En uppmärksam betraktare, — men huru ofta äro vi uppmärksamma iakttagare, då vi vandra på inhemska mark — skall genast upptäcka orsaken, hvartör vi dröja framför just detta hus.

Ofvan dess ingång är anbragt en marmortafel med en gyllene inskrift ej mattare än att hvar och en på den tydliga kan läsa: »Anna Maria Lenngren, född 1754, dog här 1817.»

Det var således i detta hus, som just i dessa dagar — den 8 mars — för sjuttiofem år sedan Sveriges yppersta skaldinna utandades sin sista suck.

På hennes tid fanns framför detta hus, som nu ligger där trängt och inbyggt, vackra trädplanteringar, hvilka gått den väg dylika landliga anordningar i de stora städerna i våra dagar små-

ningom gå; det gamla huset har mist sitt höga tak och förvandlats till ett tvåvåningshus, smärre ändringar i det inre hafva vidtagits, men på det hela taget är ännu den våning fru Lenngren under flere år bebodde orubbad.

Det är ej svårt att i inbillningen flytta sig trefjärdedels århundrade tillbaka och kasta en blick in i det trefna hem, i hvilket

»Skaldinnan, den för ryktet blyga,
 Som gömde lagern i sin hushållskorg»,

var en lika gästfri som älskvärd värdinna. Och vid vår vandring behöfva vi ej taga blott tillflykt till inbillningen för att få den tydligaste bild. Vi behöfva endast följa den ännu i behåll varande bouppteckningen efter fru Lenngren samt uppgifter efter de personer, som beskrifvit hennes hem.

Rummen äro efter vår tids måttstock rymliga, men låga och dekorerade i den ljusa, lätta smak, som var modern vid början af århundradet. Från den stora, ljusa förstugan med sin rödmålade vedlår träda vi in i mat-

Gör nöjet bofast i ditt hus,
Åg i ditt hjärta samvetsfriden!

Den gör vår uppsyn mild och ljus,
Den rår på sorgerna och tiden.

A. M. LENNGREN.

salen. Ett stort matbord midt på golvet, en praktig spegellampett mellan fönstren och svarta, tageltygsklädda stolar i långa rader, som soldater vid en revy, ställda utefter väggarna, utgöra i detta rum möbleringen. Till höger om salen ligger kommersrådet Lenngrens rum, där ej saknas den till den tidens herr-rum outhärliga mahogny-chiffoniern, skrifpulpeten af sockerkist och den med tageltyg klädda liggsoffan.

Från salen leda dörrar till de tre förmaken, ty med mindre kunde ej ens ett anspråklöst kommersråd nöja sig i dessa de låga hyrornas tidevarf. Det fanns ett »rött förmak» och innanför detta ett »blått», som åtminstone de sista åren ej längre gjorde skäl för sitt namn, ty det var försedt med en grön sidenmöbel. En mahogny-byrå med marmorskifva, ett schackbord, ett mindre tebord, ett litet sexkantigt sybord med dyna i locket och därunder en grön taftpåse, taflor på väggarna och några andra prydnader bidrogo att göra detta rum till det elegantaste i våningen.

Det trefligaste däremot tyckes hafva varit »hvardagsförmaket», med den långa kattunklädda soffan, de pärlfärgade stolarna och fåtöljerna, sybordet och spelbordet. Detta rum låg på andra sidan salen med fönster åt gården; innanför låg sängkammaren, äfven den med pärlfärgade möbler samt ett litet förgyllt toalettbord med alrotsskifva.

Enligt vår tids smak är det något kallt och stelt i denna våning. Här behöfver man minsann ej vara rädd för att stöta ikull småbord eller snafva på pallar och dynor. Vi sakna med rätta den ombonade, komfortabla smaken i våra rum, och de tusentals småsaker, som gifva dem dess egendomliga, oss kära prägel. Men vi måste dock erkänna, att det finnes en stil i detta hem, den gustavianska stilen, med dess enkla, solida elegans, och har vårt öga vant sig vid att beundra de vackra alster af konstslöjd denna tid frambragte, skola vi utan tvekan utbyta många af vår tids fabriksarbeten mot ett enda af de få lyxföremål, som prydde det Lenngrenska hemmet.

»Ett fullträngdt linneskåp från golvet upp till tak
Med allt hvad man till helg som hvarda'n nånsin brukar,
Nu damaster, nu dräll, här lakan och där dukar,
Till finhet och fason i tusenfaldig smak».

så har Leopold i sin »Eglé och Annette» skildrat ideal-husmoderns stolthet — linneskåpet — och det var hans väns, fru Lenngrens, som då tjänade honom till modell.

Och hvilken ordning och renlighet, som råder öfverallt! Ingenstädes finnes ett damkorn, allt är prydligt, hvitt, nyputsadt — och det från källaren till vinden.

Äfven hennes kök var mönstergillt, och hennes tjänstfolk gjorde henne gärna till viljes i att hålla allt fint och snyggt, ty hon var den huldaste matmor på en tid, då ofta husmödrarna trodde ordningen i hushållet fordra käx och gräl.

Hon hade en gång i sin ungdom slängt satirens skarpaste gissel öfver dessa fruar, som ständigt lågo i delo med sina tjänarinnor, och fastän en förträfflig husmoder blef hon aldrig lik den matrona hon i Tekorseljen skildrat:

»Som gjort så många piga stum
Och sina hushållsdater tyder,
Som i volymer knappt få rum».

I sitt hem liksom i sin diktning och i hela sin personlighet var hon jämn, måttfull och fulländad.

* * *

De båda »fina» förmaken hos fru Lenngren öppnades endast vid större samkväm, då hon också lät sina gäster beskåda sitt vackra damastduktyg, den ostindiska bordsservisen och plåtän med spegelglas och små Sévresdockor. Det hände dock ej så ofta, att det var kalas i det lenngrenska huset, men dess oftare samlades gamla vänner i hvardagsförmaket.

Kommersrådet Lenngren hade sin plats i soffan, i hörnet vid kakelugnen, gästerna drogo fram sina fåtöljer kring tebordet, där med glädtigt behag teet serverades af husets värdinna i sin enkla dräkt med den mjuka, hvita halsduken, på hvilken aldrig fanns en fläck, aldrig en skrynkla.

Det talades politik och litteratur lifligt, behagfullt och kvickt. Den franska samtalstonen hade med den franska litteraturen trängt ända upp till Mälarens stränder, och ingen kunde tro, att det verkligen var idel tystlåtna, tungsinta nordbor, som samlades kring fru Lenngrens tebord. Där dröjde den gustavianska andan kvar, sedan den ej längre beherrskade vår vittherhet, som den hade gjort i Kellgrens dagar.

Gamla länkar brötos och nya knötos under årens lopp i fru Lenngrens vänkrets.

Gärna och ofta sedda gäster voro dock in i det sista den artige, snillrike gustavianen Leopold, den tjocke, fryntlige Rosenstein, Adlerbeth, Blom och andra, först och sist husets »bäste vän», medicinalrådet Rutström, en något sträf, men bildad och gnistrande kvick man.

När framstående främlingar gästade vår stad, fördes de in i denna vittra krets, hvars själ var värdinnan själf. Hon »höll aldrig tal», tog ej »ton utaf beläsen», men den kvickhet, som blixtrar fram ur hennes satirer, denna enkla tjuskraft, som gör hennes idyller oförgätliga, ägde hon ej blott någon gång vid skrifbordet, utan de voro sidor af hennes väsen, som alltid trädde fram i umgängeslivet, då hon var bland vänner och själsfränder.

Det har så mycket skrifvits om fru Lenngrens husliga dygder, att dessa liksom skymt undan, att hon ej blott mönstergillt skötte sitt hushåll, utan tillika under många år var medelpunkten i en af de utsöktaste vittra kretsar Sverige någonsin ägt. Hon trängde sig ej in i männens sällskap, men hennes var af dem eftersökt, och hon följde med intresse dagens litterära företeelser.

Man har ofta anfört hennes ord:

»Med läsning öd ej tiden bort,
Vårt kön så föga det behöfver».

men man glömmar, att hon liksom många andra sedelärare ej aldeles följde sina egna föreskriiter — och därför må såväl samtid som eftervärld vara henne tacksamma.

Det är dock sannt, att hon ej tyckte om att förevisas, omtalas såsom lärd, såsom kvick. Hon ville undvika »satirens udd», som då i

en långt högre grad än i våra dagar träffade den kvinna, som i intellektuella intressen stod öfver sina medsystrar. Hon hade en på samma gång stolt och blyg natur. Ingenting var henne vedervärdigare än att synas mer än man är — det framgår af alla hennes satirer — men blir ej detta ofta händelsen just med de kvinnor, som egna muserna sin dyrkan? Ej under, att fru Lenngren gärna drog sig skyggt tillbaka från offentligheten till hemmets krets, där för kvinnan ej finnes denna motsats mellan verkligt och uppskattadt värde. Men också, hvem hade väl ett hem som hennes, där allt hvad Sverige ägde af snille och vett ofta och gärna stämde möte.

»Ty en stämma henne städe sade

Att hvarhelst hon lagrar skar,
Sina skönsta segrar dock hon hade
Inom hemmets stilla sköte kvar.»

Anna Maria Lenngrens lefnad erbjuder inga romantiska omväxlingar och skiljer sig föga från andra kvinnors.

Hon föddes i Upsala den 18 juni 1755 — ej 1754, som det står både på den i Stockholm och i Upsala öfver henne anbragta minnestafan. Hennes far var adjunkten Magnus Brynolf Malmstedt och modern Märta Johanna Florin. Hon var den äldsta dottern. Lefnadsvillkoren i hemmet voro knappa, och Anna Maria fick från barndomen vänja sig vid att arbeta och spara.

Hennes anlag för studier röjdes tidigt. Hon fick ej en vanlig ytlig flickuppföstran, utan lärde sig grundligt studera och blef så förfaren i romarespråket, att hon hjälpte sin far att rätta studenternas latinska skriföfningar. I hennes karaktär lågo allvar och grundlighet, hvilka uppföstran bragte till mognad.

Hennes afsikt var att helt och hållet ägna sig åt litteraturen för att bidra till sitt uppehälle. Hon öfversatte stycken för kungliga teaterns räkning och verser af henne inflöto i Göteborgstidningen »Hvad nytt».

Under dessa sina ungdomsår uppträdde hon också med skärpa mot dem, som förmenade kvinnorna »rätt till vittra öfningar».

På hennes tid var dock för en kvinna den litterära banan törnbeströdd, och den passade ej för hennes ömtaliga, blyga lynne. Hon vägrade därför ej sin hand år 1780 åt dåvarande kanslisten i kommerskollegium, redaktören i Stockholmsposten Carl Peter Lenngren. Denne skildras som en hedersman, men något sträf och torr, och det är antagligt, att Anna Maria Malmstedt blef hans maka snarare af yttre skäl än af inre böjelse. Deras äktenskap blef icke dess mindre lyckligt enligt de säkraste uppgifter, som därom föreligga.

Det hade ej varit utan vemod, som Anna Maria lämnat sin ungdoms ärelystna drömmar, hon lofvade dock att

»Behålla några rim till vänners nöje kvar».

Och detta löfte svek hon ej. Det mesta och det bästa, som flutit ur hennes penna, diktrade hon under sitt äktenskap, särskildt mellan åren 1793—1800, då hon nått höjden af sin utveckling:

»Fast hennes sänger öfver landet gå,
Carl Peter Lenngren lider ej därpå.»

Hon hade kraft och begåfning att det ena göra och det andra icke låta. Som ogift hade hon utan tvifvel skrivit *mer*, än hon nu som maka och husmoder hann att göra, men säkerligen icke *bättre*, ty i den utvalda krets, som samlades i hennes hem, bragtes hennes rika anlag till en styrka och mognad, hvilka de näppeligen fått, om hon som m. l. Malmstedt nödgats skriva i tid och otid.

Fru Lenngrens äktenskap blef till hennes djupa sorg barnlöst. Hon upptog därför sin makes brorsdotter såsom sitt eget barn, men hemsöktes af en svår pröfning, då denna flicka blef vansinnig vid 16 års ålder.

Andra familjesorger fördystrade också de sista åren af hennes lefnad. Hon bar dock alla sina pröfningar med undergifvenhet. »I allmänhet ägde hon», skriver en af hennes vänner, Nils von Rosenstein, »icke stort behof att förtro sig åt andra, hvilket alltid blir fallet med den, hvilken icke håller af att tala, icke att synas veta och som ej behöfver andra råd än sitt eget förstånd. Hennes älskade make var den ende, för hvilken hon hade intet doldt.»

De sista åren af sitt lif led hon af en plågsam kräftsjukdom. En svår operation förbättrade ej hennes hälsotillstånd, och från början af 1817 var det hopplöst.

Hon bar sitt lidande med tålmod. »Mina vänner», brukade hon säga, »vill jag ej oroa därmed och för dem, som ej hysa intresse för mig, tjänar det ju till intet att tala därom.»

Då hon stundtals kände sig bättre, lät hon en liten i huset boende flicka, Augusta Liwendal, komma till sig, och roade sig med att för henne berätta fabler och historier.

Denna lilla flicka är nu en gammal gumma, som boende ännu i närgränsande hus, kan berätta »om kommersrådinnan» och om hennes vänliga, kärleksfulla väsen.

Den 8 mars skildes fru Lenngren hädan. »Jag är ej rädd för döden, ty jag är icke rädd för Gud», voro bland hennes sista ord.

* * *

De korta drag ur fru Lenngrens lif vi kunnat lämna, torde vara kända för de flesta, ty i vår vitterhet finnes ej en författarepersonlighet mera allmänt känd och uppburen än fru Lenngren.

Mycket har ock skrivits om hennes karaktär och om hennes skaldskap, men de synas båda vara lika svåra att klargöra, att inpassa i de tränga ramar, i hvilka vi äflas att inordna naturen med alla dess oändliga skiftningar.

Denna måttfulla, inom sitt område fulländade skaldinna, denna förståndstarka, inom sig slutna, lugna kvinna är ingen vanlig företeelse. Ingen kan säga, att hon är okvinnlig. Hennes blygsamhet, hennes hjärtegodhet, hennes hemkärlek förbjuda det, och dock saknar hon flere af de drag, som så många mena måste höra kvinnan till. Hon är en typ för sig.

Och likaså är det med de bästa af hennes dikter. De äro hvarken helt idyller eller satirer, de äro uttryck af en originell begåfning, som förstår att med enkla medel verka stort och sannt. Därför hafva de ock lyckats att tränga djupare ned, lefva längre och kraftigare än de flesta, som diktades på hennes tid.

Ellen Fries.

Det vackra porträtt af Anna Maria Lenngren vi på första sidan meddela har för Iduns räkning utförts i xylografi af *Gunnar Forssell* efter en i k. bibliotekets samlingar befintlig bild, målad och graveerad af *A. U. Berndes* år 1801, och hvilken anses vara den mest porträttlika framställning af skaldinnan som finnes.

En dröm.

Det var så tyst i skymningsstunden,
"Fru Lenngren" uti guldsnitt bunden
Ur handen sjönk så safta ned,
Allt i sin slöja mörfret gömde,
Och tanken slappades — jag drömde
I kvällens djupa ro och fred.

Då stod där genast vid min sida
Med drag så vänliga och blida
Den milda, ljusa drömmens fe,
Hon med sitt trollspö lätt mig rörde,
Det tyktes mig, som om jag hörde
En safta hvistning: "Kom och se!"

Den fantasin gett fria tömmar
Och far med feer fring i drömmar
Af ingenting föränas må.
Janingsfull och glad förbidan
Jag såg mig snart med fen vid sidan
Framför en scen med fäldt ridå.

Med trollspö't gör hon nu ett tecken,
Och mjukt draperad uti vecken
Ridån mot höjden safta dras,
Vi sorl af glada röster höra,
Och muntert surrar i vårt öra
En nyckelharpas grofva bas.

Här spelas nu "Den glada festen",
Vi se den gamle, fromme prästen
Med barnablick och silfverhår,
Så vänligt prästmors ögon stråla,
Och bakom dem kaplan i Väla
Förnöjd med barn och maka står.

Men vackra visor äro forta,
Snart är "Den glada festen" borta,
Och tom står scenen en minut,
Med friska funder, loftar ljusa
In "pojkarne" så glada rusa
Med stoj förutan hejd och slut.

Så muntert leka de "ta fatt'en"
Med granna fjär'larne i hatten
Och hälsans purpur uppå find;
Om vreden flammor upp och blossar
Emellan ett par rasfa gossar,
Den blåses bort af sommaris vind.

Och än i friska barnalefen
Ej falskhet känna de och svefen,
Som se'n så bittra sorger ge,
Vi hoppas, att som män i staten
De icke skola slåss om maten,
Än mindre då om titlarne.

Men redan snabba uti benen
Sin väg de sprungit öfver scenen,
Och larret hörs på afstånd blott,
Och jag har knappast hunnit tänka,
Förrän en skinnorr greflig änka
Vi se uppå ett gammalt slott.

I salen, beflädd med gyllenläder,
Den gamla dricker te på fläder
Och fältar uppå drag och gift,
Förglömmar aldrig sina anor,
Ur högförnam till skick och vanor
Och — dråpligt ämne för en dikt.

"Porträtterna" där uppå väggen
På sista sfrumpna ätteläggen
Ur ramen blika mörkt och trist,
Nu är hon ständigt dömd att tiga,
Se'n hennes stackars kammarpiga
Sin mamor grufligt särat sist.

Men snabbt som tanken de försvinna,
Båd' slott, porträtter och grefvinna,
Ty det går undan som en dans.
Och förr'n vi tänka eller ana,
Så se vi fröken "Juliana"
Framför oss stå i all sin glans.

På vapnet tänkte hon i foret
Och lyfte ej för oss på floret,
Som hon var lärd af söta mor,
Men henne dock så väl vi kände
På fötterna, hon inåt vände
Med fippade, förslitna skor.

Där ljuf och älsklig vid rabatten
Lag Nilla under sommarhatten
Och rosor i "bufetten" band.
Och där en menlös släkt på bygden
Ännu ej afönt den gamla dygden
Att be till Gud för fang och land.

Där dansar björnen till musiken
Och aftar ej en smul kritiken,
Men knäcks vid bifall af en so.
Där gudaskaran i all gamman
Än sitter helt gemytligt samman
Framför sin brasa uti ro.

Med dotter flädd i bjäfs och fjädrar
Sitt prästfolk fru grefvinnan hedrar
Och äter middag där i dag,
Och prostfar bugar under linden,
Och nigningar bestås vid grinden
Af underdånigaste slag.

Där "Betti" find mot handen stöder
Och bort med läsning tiden öder,
Förgåtande de råd hon fått,
Dock tyst — hon läser ej "Gazetten",
Nej, hon studerar efterrätten
I Iduns lilla bihang blott.

Där smickrar fatten papegojan,
Och där "i slottet och i fojan"
Förnöjsamheten utslag fällt.
Där gråter "Nelli" invid grafven,
Där vandrar "Gumman", stödd mot stafven,
Där leka barn på blomsterfält.

Och bilder komma ständigt flera
Förtjust jag ropar: "mera, mera"
Och ser dem sväfva lätt förbi,
En del så tjusande och täcka
Och andra blitrande och fäcka,
Men alla fulla af geni.

Och än jag ler, och än jag gråter,
Men bilderna förblefna åter,
Ridån så ljudlöst glider ner.
Ur drömmen vaknar jag och flagar,
Hvem målar så i våra dagar?
Föds aldrig en fru Lenngren mer?

SNARRE.

Syskon.

Ett kapitel ur uppfostringsläran.

Det är en sorglig iakttagelse, att ett hjärtligt, harmoniskt förhållande syskon emellan alls icke är någon själffallen och vanlig företeelse.

Söka vi nu efter orsakerna till den rådande sorgliga oenigheten, kunna de hänföras till två hufvudorsaker, nämligen till barnens medfödda onda natur och till den felaktiga uppfostran.

Människan är af naturen egoist, och först genom den fortskridande uppfostran och kulturen lär hon sig att foga sig efter världen omkring henne, lär hon sig fördraga och slutligen älska andra, ja, att, som blomman af sedlig utveckling, lida för andra — uppoffra sig för dem. Det är sålunda till en viss grad naturligt, att syskon ofta skola råka i kollision med hvarandra. Det är föräldrarnes sak att genom kärleksfulla förmaningar och rätt använd stränghet bekämpa barnens naturliga onda anlag, att ingifva dem kärlek till hvarandra, aktning till föräldrarne och obetvingadt förtroende till deras rättvisa och opartiskhet. Tyvärr äro många föräldrar icke i stånd att uppfylla dessa sistnämnda svåra villkor — för att icke tala om de fall, då föräldrarne själfva genom inbördes gnabb och köld gifva barnen ett dåligt exempel, som dessa naturligtvis taga efter, då föräldrarne

sålunda i första rummet bli orsaken, att förhållandet mellan barnen ej är godt.

Många föräldrar, som äro bekymrade öfver sina barns ofördragsamhet, och som beklaga sig däröfver, böra allvarligt pröfva sig och fråga: »Ha vi icke själfva någon skuld, till att det är så?» I de flesta fall måste de besvara denna fråga jakande och tillstå för sig själfva, att icke barnens natur, ett dåligt karaktärsdrag hos det ena eller andra af dem kan göras ansvarigt därför, utan att de själfva genom att illa uppfylla ofvan uppställda fordringar blifvit orsaken till det beklagansvärda förhållandet. —

Nästan alltid ha både fadern och modern en gunstling, som de ofta, utan att de vilja det eller till och med utan medvetenhet därom, föredraga framför de andra barnen. Denna förkärlek gör dem endast alltför lätt blinda och eftergifna för deras älsklingars svagheter och fel och förleder dem lätt till orättvisor vid uppkommen osämja mellan syskonen. Mången far och mor, som annars äro förståndiga och klarseende, göra sig likväl ofta ej möda att vid en tvist, som af barnen hänsekjutes till deras afgörande, opartiskt och noga taga reda på förhållandena för att sedan döma efter bästa förstånd och samvete. Ofta göra de slut på saken genom ett hastigt uttaladt maktspråk eller en öfverilad näpst, naturligtvis till gunstlingens förmån. Denna finner lättare gehör för sina anklagelser eller sitt försvar. Öfvertygelsen om dennas sanningskärlek och öfriga dygder är ofta så fast rotad hos föräldrarna, att det sällan faller dem in annat, än att något af de andra barnen är den skyldiga parten. Om föräldrar handla så, är det då underligt, om bland barnen råda afund och svartsjuka, och om dessa känslor då och då taga sig uttryck i tvister och till och med handgripligheter? Hvarje tillbakasettande, hvarje orättvisa fäster sig djupt i barnets själ och föder motvilja och hat mot den gynnade, för hvars skull det måst utstå en orättvisa. Det är den naturliga, oundvikliga följden.

Ett känt faktum är det vidare, att de äldre syskonen energiskt vilja spela förmyndare för de yngre och göra anspråk på en viss auktoritet och makt öfver dem. Med samma energi bruka de senare protestera mot detta förmynderskap, denna hersklystnad och taga då ofta sin tillflykt till olydnad. Det är naturligt, att föräldrarna med största bestämdhet måste bekämpa denna lust till despotism hos de äldre syskonen och icke tåla, att dessa åtaga sig en roll, som blott tillkommer föräldrarna och lärarna. Men lika illa är det, om de i sådana fall utan vidare ställa sig på de mindres sida och hastigt göra ett slut på frågan med ett: »Karl har ingenting att säga,» eller: »Understå dig ej att befatta dig med småsyskonen!» — Pröfva först och döm sedan! Hur ofta händer det ej, att föräldrarna öfverlämna åt de äldre, förståndigare syskonen öfvervakandet och tillsynen öfver de yngre, att de göra de förra ansvariga för de senares alla tilltag. Därmed gifva ju föräldrarna de äldre en viss auktoritet, ty utan en sådan kunna de ej fullgöra sitt åliggande, och det vore i annat fall högeligen obilligt att göra dem ansvariga för hvad de mindre syskonen taga sig till. Det skulle då vara en stor orättvisa, om man vid sammandrabbningen mellan de båda partierna skulle på ofvan anförda sätt frantaga den äldre all befogenhet att ingripa mot de yngre. Åt den, som har plikter att uppfylla, måste äfven tillerkännas motsvarande rättigheter. Här gifves blott ett

antingen — eller. I detta afseende begås likväl ganska ofta misstag. Visserligen är det svårt att här alltid finna den rätta ståndpunkten och att döma och handla rätt och klokt, men man bör åtminstone allvarligt söka undvika all orättvisa, och föräldrar böra vara färdiga att behandla båda parterna med samma stränghet.

Vi inbilla oss visst icke, att vi med ofvanstående sagt föräldrar och uppfostrare något nytt. Vi äro öfvertygade om, att de rätt väl känna det sagda — d. v. s. i teorien — men hur står det till med dess tillämpning i praktiken? Just en sådan tillämpning vilja vi i dessa rader lägga föräldrarna på hjärtat. Många tro sig handla på det sätt, vi här antyd, men omedvetet ledas de ofta af förblindelse, förkärlek och fördom. Vi ålägga föräldrarna sträng självpröfning som en plikt. Öfverallt, där syskon lefva i osämja, böra föräldrarna antaga, att de äro medskyldiga, och att de trots sin goda vilja och redliga sträfvan ha begått något fel. Då först skola de skärpa sin blick och bli i stånd att finna de lämpliga medlen att afhjälpa det onda och att kunna iakttaga, hvilket behandlingssätt är det bästa gent emot barnen. För mycket står härvidlag på spel, för att man icke borde uppjuda alla sina krafter. Ty äfven om många af dessa ofördragsamma syskon med åren och det växande förståndet af sig själfva ömsesidigt närma sig hvarandra och umgås på det vänskapsfulla, innerliga sätt, som tillkommer syskon, är det tyvärr likväl icke sällan, som barnens osämja förer till en fortsatt motvilja, ja, fiendskap för hela lifvet — ett sorgligt resultat, som kan bereda bekymmer icke blott för de båda parterna, utan för hela familjer, framför allt för föräldrarna, som ju i grund och botten omfatta alla sina barn med samma kärlek.

Må vi därför uppfostra våra barn så, att vi bespara dem och oss en så sorglig erfarenhet, eller så att vi åtminstone ej ha att göra oss några förebräelser, om varelsen, som naturen ställt hvarandra så nära, kväfva dess röst i stället för att förenas genom ett oslitligt kärleksband och inbördes dela glädje och sorg.

Luftslott.

Skiss af Elisabeth Kuylenstierna.

»Nej, käraste min lilla morsgumma! Sitter du och arbetar än? Det är alldeles mörkt härinne. Lägg ifrån dig den där gamla ylletröjan nu, så ska' vi fira skymning!»

Siri Wall hade nyss kommit hem från en spellektion och höll nu på med att lägga in hatt och handskar, allt under det hon pratade med modern på sitt friska, glada sätt.

»Nå, vill du inte lyda, mamma lilla? Hvad säger du? Sluta den där först! Nej, det blir allt sedan det, när lampan blir tänd. Du får inte förstöra dina ögon helt och hållet heller.»

Öfver fru Walls bleka ansikte flög ett matt leende.

»Du vet ju, barnet mitt, att jag måste lofva fabrikören att ha det färdigt alltsammans i morgon, och för resten...»

»Är det den gamla visan,» skrattade Siri. »Ja, jag förstår: pengar, pengar och pengar! Men var du lugn! Jag har fått betaldt i dag

för Olga, och kapten hade den artigheten att förklara sig mycket nöjd med Olgas framsteg. Hon hade spelat en vals, som vunnit allmänt bifall på deras stora bjudning. Så nu är det jag, som får svara för den här veckan, säg?»

»Tack, Sissan lilla, det är då just ingenting ovanligt.»

Fru Wall lade en hög skära ylletröjor i arbetskorgen, tog af glasögonen och reste sig långsamt. Hon gick fram till Siri, som stod lutad mot pianot, och smekte ömt hennes ljusa hår med fuktiga, kalla händer.

»En sådan liten frusen stackare till mamma jag har.»

Siri besvarade hjärtligt moderns smekning. »Sätt dig här i stora stolen; just så, midt för kakelugnen. Jag ska' göra en skymningsbrasa, jag.»

»Nej, Siri, det var ju eld i morse.»

»Än se'n då. Du är alldeles iskall om händerna. Nu ska' vi festa, det har jag beslutit, och det kunna vi väl inte se i kolmörkret.»

Siri sprang ut i köket efter ved och kom snart in med ett helt fång på armen.

»Nu får det här ta sig,» förklarade hon och stängde till luckorna om den påtända brasan. »Och under tiden ska' jag undersöka min lilla påse, som ligger i muffen.»

»Du är just en liten toka, Sissan. Tycker du, att vi ha råd att vara så här öfverflödiga?» Fru Wall lutade med en trött rörelse hufvudet mot länstolens ryggstöd.

»Ja visst, det går så mycket bättre att arbeta efteråt. — Nu öppnar jag luckorna. Känns det inte skönt?»

»Jo, det förstås, men jag tycker bara det är synd, när jag tänker på, att du aldrig får något för din egen del, din lilla stackare.»

»Prat, lilla mor. Är jag en stackare? Nej, du ska' allt få beder af mig en gång. — Så här skall det stå i tidningen: »Den framstående pianisten fröken Siri Wall lär nyligen afslutat ett synnerligen fördelaktigt kontrakt att under nästkommande vinter konserter i — ja, hvar vill du helst? — i Newyork kanske! Där betalas det bra. Blir inte det stilig?»

»Kära barn! Du har inte ens råd att studera.»

»Kommer väl, ska' du få se. Nästa år höjer jag priset till en krona i timmen, hos somliga åtminstone. — Duger det inte! Nå ja, alltid kommer det någon mecenat till vår lilla stad och får höra mig spela igenom sonater med Olga eller Alma, eller också går han här utanför på gatan — det är bäst han kommer i vår, när dubbelfönsterna äro uttagna — och lyssnar till de ljufva, smältande tonerna af ackompagnementet till en folkvisa. Han blir förtjust, det är klart, gör sig underrättad om mig — och så — så är min lycka gjord. — — Tänk dig, lilla mor, när du får gå och pyssla med mina buketter och ordna de långa breda sidenbanden. Och så ska' du vara värdinna vid mina supéer och se rar ut i en svart sidenklädning med släp, så långt du vill, och hvit mössa med lilasfärgade band. — Och glace ska' det vara till dessert; någonting extrafint, som ska' föreställa »Framgångens fe», eller någonting sådant där...»

Hon kysste innerligt moderns skrynkliga kind och såg på henne med sina vackra, lifliga ögon.

»Men för allt i världen, jag glömmar ju bort, hvad jag skulle bjuda på nu!»

Som en vindfläkt var Siri ute och tillbaka igen med en glastallrik, på hvilken några helt anspråklösa kakor lågo utbredda.

»Var så god, medan du väntar på glacen!»

Siri gjorde en djup nigning.

»Tack, tack, Sissan lilla, men nu få vi allt lof att tända lampan, om jag ska' få färdigt i kväll.»

»Inte än, det är då rakt omöjligt! Jag ska' hjälpa dig hela kvällen se'n, det ska' gå som en dans. Nu är du tvungen att ta en liten lur så här i skumrasket. Jag ska' spela för dig. — Åh jo, lilla rara mamma. Här kommer pallen och här är kudden, så schalen öfver. Sof nu godt!»

Siri nickade åt modern och gick fram till pianot, slog upp det och började spela. Melodierna flöto veka och dämpade i hvarandra, ton efter annan dog bort för att åter väckas till lif, sakta, sväfvande som en rädd aning, en oviss förhoppning.

Alla hennes drömar bröto då och då fram i kraftiga, djärfva ackord, så en löpning, hela skalan nedför.

Hon lefde ett härligt, rikt lif i tonernas värld. De voro hennes ungdomsvänner, hennes glädje, hennes tröst, men i afton hade de ej samma lockelse som vanligt. Det föreföll nästan, som hade hennes lysande framtidsvyer förtagit deras makt och endast förlänat dem en trånande längtan, en aggande känsla af fruktan. Den glädtiga stämningen var helt och hållet försvunnen. Skymningen, som bredde sig allt mörkare omkring henne, kom allt att synas tyngre, svårare.

Verkligheten framställde sig nu i hela sin tryckande hvardaglighet. Hon tänkte på modern, hur hon måste arbeta från morgon till afton, utan rast eller ro.

Nu slumrade hon dock efter flere natters vaka vid arbetet.

Siri reste sig tyst och gick bort till modern. Hon lyssnade till de lugna, tunga andedragen och såg med smärta på det bleka, aftårda ansiktet. Gestalten var hopsjunkna, och händerna hängde slappt ned. En förfärlig tanke genomkorsade Siris hufvud.

Tänk om — när hon en dag skulle stå aldeles ensam! Om det käraste hon ägde på jorden toges ifrån henne!

I detsamma vaknade fru Wall och frågade förskräckt, när hon såg Siri stå lutad öfver sig:

»Har jag soffit för länge? Hvarför väckte du mig inte, barn? Hur mycket är klockan?»

»Sex, tror jag; men du har visst inte soffit för länge.»

»Jag drömde så ljufligt. Det var bestämdt dina luftslott, som spökade i hufvudet på mig.»

»Det kan allt hända det,» nickade Siri, och ett ljust ungdomligt leende spred sig öfver hennes täcka ansikte.

»Jag ska' gärna bygga luftslott jämt, om du bara vill drömma om dem.»

»Tack för det, lilla Siri. Du må tro, jag bygger nog själf, om inte fullt så luftiga som dina. Jag vore väl inte mor eljes, ty ha mödrarna inga andra rikedomar att ge sina barn, alltid ha de ett luftslott tillreds.»

»Då kunna vi just hjälpas åt hädanefter,» sade Siri och slog armarne om moderns hals, »ty det är precis på samma sätt med dottrarna. Ha de ingenting annat att löna moders-kärleken med, alltid bygga de upp luftslott.»

Sen till, att *Idun med Modetidning* finnes hos alla edra bekanta!

En hvilostund.

(Dialog mellan mamma och Lisa, 4 år.)

»Ska' mamma hvila sej nu?»

»Ja, min tös.»

»Ä' mamma sjuk då?»

»Ja, lite.»

»Hvar har mamma ondt?»

»I hufvu't.»

»Ska' mamma försöka sofva då?»

»Ja, de' ska' jag.»

»Då vill väl mamma vara i fred?»

»Ja, de' vill jag gärna.»

»Ska jag gå ut i salen då, eller får jag vara härinne?»

»Om du ä' tyst, behöfver du inte gå din väg.»

»Ja, jag skall vara tyst.»

(En half minuts paus.)

»Mamma, har mamma fått vara i fred nu?»

»Ja, men nu börjar du ju prata igen.»

»Ja, de' ä' väl bäst jag går ut i salen då, så att mamma får sofva. Får dörr'n stå öppen?»

»Ja.»

(Några ögonblicks tystnad.)

»Mamma!»

»Ja.»

»Får jag ett plommon?»

»Nej, jag vill inte gå upp efter något nu.»

»Kan jag inte få låna nycklarne och be Selma ta fram ett?»

»Jo, de' kan du få.»

»Hvar ä' nycklarne då?»

»På toaletten.»

»Jaså.»

(Några minuters ro, under det plommonet inmundigas.)

»Mamma!»

»Ja.»

»Nu har väl mamma hvilat sej riktigt, då jag har ätit plommonet. Nu får jag väl komma dit in och leka igen?»

Arkitektens hustru.

Af Antonio de Trueba.

(Öfvers. från spanskan för Idun af Sv. C—n.)

(Forts. o. slut fr. föreg. n.r.)

3.

Invånarne i Toledo kunde icke längre säga, då de nalkades Tajo öfver dessa stela klippor och dessa djupa afgrunder, »här var San Martinbron»; ty San Martinbron, om ock dold ännu af starka ställningar och byggnadsvirke, nådde redan öfver ruinerna af den gamla bron.

Ärkebiskopen don Pedro Tenorio äfvensom invånarne i staden öfverhopade med dyrbara presenter den modige och skicklige arkitekten, som lyckats sluta de tre hvalfven i bron trots de rasande strömhvirflarne och arbetets gigantiska svårigheter.

Aftonen före Alfonsofesten — Alfons var stadens skyddspatron — tillkännagaf Juan de Arévalo för ärkebiskopen, att det för arbetets fullbordande endast fattades att borttaga ställningarna till de tre hvalfven, i hvilka öppningar fanns en mängd starka stöd af trävirke.

Ärkebiskopens och folkets glädje var stor. Borttagandet af stöden och ställningarna, på

hvilka denna ofantliga massa af fint arbetade stenar hvilade, var ett mycket farligt företag. Men det lugn, som arkitekten visade, hvilken lofvat att stå på brons mellersta hvalf i detta kritiska ögonblick, ingaf alla fullt förtroende.

Den högtidliga invigningen och öppnandet af San Martinbron tillkännagäfvos till följande dag genom härolder och ringningar i alla Toledos kyrkklockor. Från de höjder, som omgifva Tajos flodbädd, betraktade Toledos invånare med glädje och rörelse sina sköna Cigarrales, hvilka under många år varit ödsliga, nästan öfvergifna och nu från och med morgondagen skulle återfå sitt forna utseende af liflighet och skönhet.

Vid nattens inbrott gick Juan de Arévalo upp på mellersta brohvalfvet för att göra allt klart för den följande morgonen. Han sjöng muntert, då han öfversåg allt. Men plötsligt tystnade sången på hans läppar, och glädjen i hans ansikte försvann, och han begaf sig i väg hem, uppfylld af sorg och modlöshet.

Catalina, hans hustru, gick ut för att kärleksfullt mottaga honom, men en fruktansvärd blekhet betäckte hennes ansikte, då hon såg, huru nedstämd mannen var.

»O, min Gud,» utropade hon förskräckt, »är du sjuk?»

»Nej, min Catalina,» svarade Juan och försökte dölja sin modlöshet.

»Neka icke, ty ditt ansikte vittnar därom.»

»Aftonen har varit mycket kylig och arbetet svårt...»

»Kom Juan, kom in i rummet, så kanske värmen och aftonvarden kunna göra dig frisk igen och glad.»

»Glad...» mumlade Juan med djup sorg, medan hans hustru sysslade med tillagandet af aftonvarden nere vid spisen, i hvilken några torra ekspånor brunno.

Juan ansträngde sig mycket att öfvervinna sin sorg och brist på aptit, men det var förgäfves.

»För första gången i ditt lif döljer du för mig ett bekymmer,» sade Catalina. »Kanske jag icke mer är värdig det förtroende och den kärlek, som du alltid visat mig?»

»Catalina, plåga mig ej med tvifvel om den kärlek, jag hyser till dig.»

»Det kan ej finnas kärlek, där förtroendet saknas.»

»Respektera för din egen skull och min den hemlighet, som jag döljer för dig.»

»Din hemlighet är en mycket djup sorg; jag önskar få känna den för att söka lindra den.»

»Lindra den! Det är omöjligt!»

»För en kärlek, sådan som den jag hyser till dig, finnes ingenting omöjligt.»

»Näväl: i morgon skall jag förlora lif och ära, de skola försvinna i floden på samma gång som det verk, jag med så mycken möda och så många förhoppningar har uppfört.»

»Nej, nej,» utropade Catalina, i det hon slöt mannen med varm kärlek i sina armar och undertryckte den smärta, som denna upptäckt förorsakade henne.

»Jo, ehuru min tro på seger var större, har jag upptäckt, att ett fel i mina beräkningar i morgon skall begrava i Tajo både bron och den, som uttänkt och uppfört densamma.»

»Bron må störta i vågorna, men icke du, min vän, ty jag skall på mina knän bedja den ädle kardinalen, att han icke tillåter dig uppfylla ditt förskräcklige löfte.»

»Fåfång skall din lön blifva, ty äfven om han skulle bifalla din begäran, så vill jag icke behålla lifvet utan ära.»

»Du skall behålla lifvet med ära,» sade Catalina beslutsamt.

4.

Tupparne började redan gala.

Catalina låtsade sofva, och hennes man, utmattad af sorg och arbete, sof sedan några ögonblick, ehuru hans sömn mera liknade ett slags mara.

Catalina steg upp så tyst som möjligt och gick ut i köket. Köksfönstret låg åt Tajosidan, och Catalina såg sig omkring därinne. Natten var mycket mörk; några blixtnar lyse då och då.

Neråt Tajodalen hördes intet annat ljud än flodens brusande och vinden, som hven i trävirket på San Martinbron.

Catalina stängde åter fönstret, utan att göra minsta buller. Bland de till hälften slocknade eldbränderna i spiseln utvalde hon en och begaf sig med den ut på gatan, utan att ens våga andas.

Hvarthän gick hon? Tog hon denna brinnande eldbrand för att vägleda sig i det tjocka mörker, som omgaf henne, då hon kom ut på gatan? Trots det djupa mörkret och faran att utan lyse gå den väg, där Catalina skyndade fram, sökte hon med kappan dölja det ljus, som borde bevara henne från att falla i ett af bråddjupen, hvilka hon trotsade med otrolig djärfhet.

Efter många faror och mycken möda kom hon till San Martinbron, i hvilkas hvalfbågar vinden fortfarande tjöt, och vid vars pelare floden alltjämt brusade, uppretad öfver att icke kunna öfvervinna detta hinder, från hvilket Trastamara först befriade honom, och hvilket han själf sedan upprepade gånger afskuddat.

Catalina nalkades brons pelare och kunde icke återhålla en darrning af fruktan. Kanske var det därför att hon befann sig vid kanten till denna afgrund, där vattuet brusade, kanske därför att hennes hand, som endast var van att göra godt, i detta ögonblick svängde en förödelsens fackla, kanske därför att i detta ögonblick skallade en fruktansvärd åskknall, kanske slutligen därför att i deras ögon, som icke förstå kärlekens offer, brottet fört henne dit.

Hon slungade eldbranden, som hon hittills sökt dölja, mot trävirket. Det kådiga träet började brinna, och lågan, som pådrefs af vinden, trängde ständigt fram och insvepte det med svindlande hast.

Tack vare ljuset från blixtnarne och lågan, som redan omgaf de tre hvalfven på den nya bron, skyndade Catalina hem, utan att göra minsta buller då hon öppnade eller stängde dörren.

Hennes man sof ännu.

Catalina klädde af sig i mörkret och lade sig åter vid mannens sida, under det att elden med hemskt larm söndersprängde stenarne i San Martinbron.

Kort därefter hördes ett doft och långvarigt dån öfver hela staden, och i hundratals kyrktorn genljöd den dystra brandsignalen, hvilken efterföljdes af en stark knall, som afpressade invånarne i Toledo samma utrop af smärta, som hördes, då San Martinbron störtade i hop under det bål, Henrik Bastarden tändt å densamma.

Juan de Arévalo vaknade förskräckt. Catalina låg vid hans sida och, som det tycktes, sof. Juan klädde sig skyndsamt och skulle begifva sig ut på gatan, då han med glädje erfor, att elden redan fulländat brons undergång.

Såväl ärkebiskopen som invånarne i Toledo ansågo slumpen eller himlens eld vara orsaken till eldsvådan; men om smärtan af brons förlust var stor, ansågo de likväl den förtviflan vara större, som arkitekten måste känna öfver denna ödeläggelse, ty för honom var den förlusten af hans lufs största triumf. Men han själf, som var en from man och alltid ställt sig under Guds beskydd, tvekade icke ett ögonblick att tro, att bron blifvit förstörd af himlens eld.

Catalina sade, att hon var af samma åsikt. Gud bör icke taga i beräkning en lögn hos den kvinna, som med denna har räddat sin mans lif och ära.

Eldsvådan i den nya bron fördröjde endast ett år Juan de Arévalos triumf, ty ett år därefter, likaledes på Alfonsodagen, gingo Toledos invånare öfver San Martinbron för att besöka sina sköna Cigarrales, och ärkebiskopen don Pedro Tenorio, hvilken gaf en stortartad bankett till ära för Juan de Arévalo, som därvid satt på ärkebiskopens högra sida, sade till Catalina:

»Om för andra seger kommer först vid tredje försöket, har däremot er make, vår käre vän Juan de Arévalo, segrat redan vid det andra.»

»Det mått, hvarmed I mäten...»

Ett samtal med månen,

upptecknad för Idun af D. E. B.

Jag satt en afton vemodigt betraktande månen, som i sin tur såg ned på mig med melankoliska blickar.

Slutligen sade han gäspande: »Man blir sömnig af att vaka på detta sätt sekler igenom.»

»Ja, det tror jag nog, men det måtte vara lyckligt att få blott se på,» svarade jag.

Han tycktes ej ha något att invända här emot, utan försjönk i tankar.

Efter en stund återknöt han samtalet med att fråga om afståndet hit ned.

Jag upplyste honom härom.

»Enligt hvilket mått?» frågade han.

»Enligt det nyaste.»

»Är det mindre svårt att förstå än ert gamla?»

Då jag ej svarade, utan satt i stum förvåning öfver denna upphöjda varelses oförmåga att fatta, fortsatte han:

»Så hör mig då, du, den upplyste jordens räknekunnige invånare, och säg mig, hvarför jag aldrig kunnat fatta ert sätt att mäta. — Jag trodde mig veta, hvad I haden störst, ty jag lyser öfver Egypten såväl som här, och jag har sett pyramiderna resa sig under människornas händer, höga och fasta som berg.

Mitt ljus belyste dem nyligen en afton, där de kastade ofantliga skuggor bort öfver den gula sanden.

Jag såg en liten grupp människor röra sig nedanför dem; de voro resande, hvilka kommit för att se dessa grafvar nu, när solen ej brände. Två af dessa hade dragit sig från de öfriga och stodo där arm i arm. Det var en ung man och en ung kvinna. Hvad hon var vacker, där hon stod i mitt ljus och med ett drömmande uttryck lyssnade till det han förtäljde om den stora graf de betraktade!

Då han slutat, glänste tårar i hennes ögon, och hon sade: »Vet du, Karl, jag finner den

lilla grönskande kullen på på vår älsklings graf där hemma mycket större än dessa grafvar.»

Då kände jag igen henne!

Jag hade sett henne, när hon muntert dansade med sin älskling i sina armar, när hon gråtande vakade öfver honom, och jag hade lyst öfver kullen, som var så liten, men som hon tyckte vara större än dessa pyramider.»

Den älderstigne berättaren tystnade och såg på mig, begärande förklaring.

»Det var moderskärlekens sätt att mäta,» upplyste jag.

»Hör den till ert nya system?»

»Nej, det är ett gammalt, mycket gammalt mått, men vi kunna nog aldrig afskaffa det.»

Detta svar tycktes göra honom tankfull, ty han stirrade tyst ut i rymden.

»Jag trodde,» började han änyo efter en stund, »att konsten i sin fulländning var det skönaste, I ägden, och jag kände dess hemland.

Mina strålar dansade lätt på Medelhafvets vågor, de landstego tyst på Italiens jord. Där slumrade Mignon trygg i sina faders återfunna slott; påfven hvilade sitt ärevärdiga hufvud på en kudde med hårda nycklar inunder, och på vinbergen lågo arbetarne hårdt insomnade efter en mödosam dag. Men det var konsten, jag sökte i Giovanni Raphaelos land.

Det var fest i Palazzo Remo.

Palazzo Remo hade hetat Villa Remo, ända till dess den nuvarande ägaren tagit det i besittning, utvidgat och förskönat det samt fört dit konst saker och dyrbarheter. Han var landsförvist hit ned af läkarne, och nu sökte han glömma förlusten af sitt töckniga fädernesland. Jag hade aldrig sett honom åstadkomma något, som hade med konsten att skaffa, men jag såg guld vandra ut och konstverk in i hans palats, och jag hörde honom kallas konstens beskyddare.

Och nu var där fest.

Ute på terrassen gnistrade vatten i spelande fontäner, och därinne gnistrade vin i dyrbara glas, och öfverallt ljöd muntert glam. Jag spejade ditin och trodde mig ha funnit det, jag sökte.

Jag hade fordom sett Afrodite stiga ur hafsskummet, bedärande er alla, och nu åter såg jag henne, danad af människohand, men ej mindre skön. Hon stod högt öfver skaran, som rörde sig därinne, och jag lyssnade för att höra hennes lof.

Först såg jag palatsets ägare gå fram till den mångbesjungna marmorbilden med en af gästerna och visa honom de . . .

»Jag ville ha henne till i kväll,» hörde jag honom säga, »och därför bjöd jag några hundra mer.»

Gästen såg beundrande på sin värd.

»Ja, det var en fattiglapp,» fortfor denne, »som nog behöfde sina tretusen, och jag behöfde henne där, och så blefvo vi kvitt.»

Jag hörde ej mer, och jag hade ej förstått dem, därför beslöt jag att lyssna ännu en stund.

Länge blef Afrodite ej lämnad ensam, ty det kom en munter skara fram till henne.

Först frågades efter konstnärens namn, men det kände ingen, och så blef det tyst en stund, under hvilken de villrådigt granskade och synade.

Slutligen sade en af dem — jag hade för öfrigt sett honom förvränga åtskilliga mästerverk — »sådan hade jag ej tänkt mig skönhets gudinna.»

Nu var tystnaden bruten. Nej, så hade ingen föreställt sig henne. En hade tänkt

sig ett helt annat uttryck i hennes sköna drag, en annan fann gestalten för fyllig, och en åter gillade ej gudinnans sätt att hålla högra armen.

Då drog jag mig nedslagen tillbaka från denna glada krets.

«Skall jag då aldrig förstå Ert sätt att mäta!»

»Åh nej,» inföll jag artigt, »detta kunde ni ej förstå, ty det var okunnighetens, afundens och inbilskhetens sätt att mäta den skönhet, de ej kunde fatta eller åstadkomma.»

»Ämnen I ej heller afskaffa det sättet?», frågade min nya bekantskap.

Jag svarade ej härför, utan skakade blott nekande på hufvudet, ty jag kände mig skamsen öfver att behöfva erkänna vår oförmåga i det fallet.

(Forts.)

Husmödrar emellan.

Två inlägg.

I.

Husbondens öga gör åkern let.
Gammalt ordspråk.

Då vår egen tidnings spalter ju stå öppna för såväl den enes åsikt som den andres i hvad som gäller hemmet och kvinnan, anhåller jag få yttra litet som försvar för den klass af personligheter, som »Maja» i n:r 5 af Idun varnar för under rubriken »Kökstyraner».

Hvarje öfverdrift af hvad slag som helst må rättvisligen hemfalla åt klandret, och vore »Majas» artikel riktad mot ett eller annat undantag, vore därom intet att säga, men nu tål saken ytterligare dryftas.

Få äro väl de kvinnor inom bildade hem, hvilka, äfven om de göra allt själfva, försumma man och barn för hushållsbestyr, och hvarje dag kunna dessa omöjligt taga all ens tid i anspråk, så att man ej skulle i första rummet tänka på och ha tid för sina kära. Vill jag »ostördt språka bort morgonstunden med man och barn», går ju detta lätt för sig, om jag stiger upp en stund före dem och gör hvad »jag vill göra själf» vid frukosttillredningen.

Om jag har råd hålla en tjänarinna, är det därför ej sagdt, att jag har råd städsla en duktig och kunnig köksa, eller kanske jag ej lyckas få en tjänarinna med vilja och lust att ägna sig åt kokbestyren. Gör då ett försök att lära en sådan! Ett i sanning dyrbart nöje! Jag har t. ex. blott en tjänarinna utan någon särskild specialitet med vanlig lön, och göromålen måste fördelas, ty i regeln hinner väl ej denna enda med städning, borstning, upppassning och matlagning i ett hus med flere barn. Matlagningen är ju det viktigaste i ett hushåll, och om just ej »vägen» till mannens hjärta går genom hans gom», så sätter han troligen högst af hushållsbestyren en god, väl lagad måltid. Skulle nu städningen vara mindre välgjord, är den saken lätt hjälpt, men en misslyckad rätt är det svårare, dyrbarare, ja om ens möjligt att få i presentabelt skick igen.

Jag vill härmed ej säga, att det ej finnes tjänare, som kunna göra både det ena och det andra väl, tvärtom erkänner jag och vet af erfarenhet, att det finnes många både ärliga, villiga, skickliga och ordentliga sådana. Illa vore det eljes! Men jag är lika lätt utsatt för att få pröfva motsatsen, synnerligast i dessa oroliga tider, då en tjänarinna sällan stannar så länge på en plats, att hon hinner lära något ordentligt. Det ligger dessutom i sakens natur, att man själf skall lägga sig mer vinn om sitt eget än en främling, som kanske ej stannar så länge, att hon kan bli tillgifven en själf och ens hus.

Jag instämmer af allt hjärta i »Majas» råd till husmodern i fråga om hennes tjänare, ty hur lätt kan ej tillfälle gifvas, då jag är urständssatt att »göra allt själf», men jag opponerar mig mot, att min husliga lycka skulle sättas på spel, därigenom att jag själf sköter mitt hushåll. Jag kan mycket väl göra det och ändå ha god tid att både »höra nyheterna ur tidningen och mottaga mina barns förtroende.» En husmor bör väl först och främst kunna konsten att rätt indela både sin och

tjänarinnans tid, eljes tar lätt den husliga lyckan en ände.

Jag vet, hur välkommen Majas uppsats är för en del fruar. Det är så bekvämt att lämna ifrån sig sina plikter till andra! Hvad gör en vidbränd säs eller en seg stek eller en mindre lyckad soppa eller ett dyrbarare inköp, blott jag kan säga: »jag bevisar, att jag icke är en kökstyran.»

Hur ofta blir ej svaret på frågan: »hur finner du det att gå i hushållet?» det: »ja, rätt treffligt, blott jag slipper stå i köksspiseln.» Men den är nog en viktig plats. Hvad hjälper det, om jag har det läckraste kött och ej kan steka det rätt; hur få en soppa som den skall vara om ej under kokningen, en pudding lyckad om ej under gräddningen? Den har heder af anrättningen, som behandlar den i spiseln. För att nu icke tala om alla de små mysterier och finesser, genom hvilka en van hand kan göra underverk vid anrättningarna med ganska små resurser, och som äro svåra att lära en ovan eller fordra lång tid och öfning att inhämta.

Således — har du råd därtill, lämna då dina köksbestyr åt andra, som kunna sköta dem; i motsatt fall — gör du »helst allt själf», det råder dig af erfarenhet

Aija.

II.

Såsom svar på Finskan H:s inkast i frågan »Fritt vivre» kunde mycket vara att säga. Må det tillåtas mig att göra åtminstone några anmärkningar.

Först frågas: »Hvad kunna då alla de hundra flickor, hvilka äro tacksamma att från den tränga osunda vindskupan och det ofta knappa brödet i staden få komma ut» etc. I förbigående sagdt har hvad som förut skrifvits i detta ämne gällt s. k. bättre flickor, och jag tror ej, att många af dem bo i »tränga, osunda vindskupor». Men hvad kunna de? Om de, såsom »Finskan H.» antager, hafva genomgått en skola (eller några klasser däraf) samt erbjudit sig att undervisa i vanliga skolämnen, kanske äfven i språk och musik, så kunna de väl något? Därjämte erbjudit de sig äfven ofta att hjälpa till i hushållet, och detta allt endast mot fritt vivre. Om man tager en tjänstflicka vid samma ålder, huru mycket kan hon? Och dock får hon genast åtminstone någon liten lön, oaktadt man måste bekväma sig att undervisa henne i ett och annat.

Så göres jämförelse mellan, hvad en okunnig allmogeflicka, ladugårdspiga, barnjungfru, och en bättre flicka kosta i underhåll, hvarvid påstås, att »maten och uppässningen för den senare göra en större summa än den enkla kosten vid köksbordet och 30—40 kr. lön därtill.» Detta är fullkomligt misstag, ty en tjänarinna äter och behöfver äta mera än en bättre flicka, om ock den föras kost är något tarfligare. Hvad uppässning beträffar, vet jag, att flickor, som hafva plats såsom hjälp i familjer, få till största delen passa sig själfva. — Så talas om »en ung, värlös flicka med ungefär 100 kr. årlig pension», som innehar plats mot fritt vivre och är nöjd därmed samt säger sig ha tillräckligt med kläder och allt öfrigt. Men hur många flickor ha 100 kr. pension! Och om dem, som hafva det, är ju här egentligen icke fråga. Här är fråga om medellösa flickor. Om nu dessa i sin husmoders tjänst slita ut sina kläder, hvarifrån skola de taga medel att ersätta dem med?

Huru svårt det är för flickor att lifnära sig med sömnad, är en känd sak, men hör icke hit.

Af våra värderade författarinnor har i detta ämne påpekats, hurusom oberoende flickor för att få se sig om i världen erbjuda sig att vara till hjälp endast mot fritt vivre och därigenom hindra verkligt behöfvande att kunna erhålla lön. Därigenom har det gått så långt, att numera t. o. m. personer, som äro »kompetenta att undervisa och uppfostra barnen» och på sätt och vis »bära ansvar för hela hushållningen», behöfva annonsera efter plats endast mot »fritt vivre», fastän »Finskan H.» »hvarken hört eller sett det.»

Hvad som härom förut varit intaget i Idun, är särdeles behjertansvärdt, och det vore godt, om det kunde lända till någon reform i nuvarande dåliga förhållande.

Anny E.

Ur notisboken.

Telefonisternas bal i lördags i Hotel Continentals festvåning var synnerligt lyckad och angenäm. Sällan får man på en gång skåda så mycken ungdom och — det kan ej nekas — skönhet, som här var fallet. Allmänna telefonbolagets styrelse hade låtit sina inemot 170 telefonister inbjuda hvar sin kavaljer, och att på en sådan bal glädjen skulle stå högt i tak, är naturligt. Dansen trädde ock lifligt, till dess vid 1/2 12-tiden en präktigt sitande supé serverades, efter hvars slut dansen ånyo vidtog på ett par timmar.

*

Den sedvanliga konstnärskarnevalen kommer äfven i år att hållas i Bern's salonger. Dagen är bestämd till torsdagen den 24 dennes eller dagen före Maria bebådelsedag.

*

Inga kvinnliga klockare vill första kammaren veta af, hvilken i lördags helt snöpligt afslag förslaget om rätt för kvinna att inneha dylik tjänst, hvilket förslag dock lagutskottet tillstyrkt. Blott en enda röst höjdes i denna kammare till de kvinnliga intressenas förmån. I andra kammaren bifölls däremot förslaget.

*

Till förmån för Fredrika-Bremer-förbundets dräktreformförening gifves en soaré i Vetenskapsakademiens hörsal lördagen den 12 dennes kl. half 8 e. m. Professor Montelius håller ett föredrag om »Ett blad ur kvinnans historia.» Visor med guitarrackompagnement utföras af en musikskåre. Biljetter à 1: 50 till salen och à 1 kr. till läktaren säljas hos hrr Samson & Wallin, Drottninggatan 7, Henrik Sandberg, Sturegatan 8 samt vid ingången.

*

Harriet Beecher Stowe, den fräjdade författarinnan till »Onkel Toms stuga», hvilkens bild och lefnadsteckning äfven förekommit i Idun, var föremål för en föreläsning, som förliden vecka hölls i Vetenskapsakademien härstädes af mr D. O. Bell, hvarvid den utmärkte kvinnans lif framhölls som ett föredöme i fråga om outtröttligt och ständigt arbete för medmänniskor, särskildt för den förtryckta amerikanska rasen.

*

Kvinnlig forskningsresande. Till Petersburg har nyligen anländt en ung dam, fröken Emma Verolaine, som under stilstidet är företagit en vetenskaplig expedition till Novaja Semlja, hvarifrån hon medför stora samlingar. Hon kommer att i det ryska geografiska samfundet hålla föreläsningar om sin resa.

*

En företagsam gumma. Bland dem, som den 1 dennes från Sevede härad i Kalmar län afreste till Göteborg för att öfver England färdas till Amerika, var en 82-årig gumma, för sina år rask och kry. Hon hade i den stora republiken på andra sidan Atlanten barn, som sändt henne biljetten, och därför reste nu den gamla med glad mod åstad för att gå okända öden till mötes.

Teater och musik.

Kungl. operan är nu färdig med sin länge bebådade nyhet för säsongen. »Gioconda», opera i fyra akter af Ponchielli, skulle nämligen gifvas första gången i går torsdag. Ett närmare omnämnande måste sålunda uppskjutas till nästföljande nummer. Men att döma af generalrepetitionen i tisdags synes det, som om k. operan i »Gioconda» borde få en stark magnet för en lång tid bortåt. Hufvudrollerna innehafvas af fruarna Östberg (Gioconda, sångerska) och Edling (Laura) samt fröken Wolf (Giocondas blinda moder); hrr Ödmann (Ezio Grimaldo, ädling från Genova), Selligren (Badoero, statsinkvisitor) och Johanson (Barnaba, gatsångare). Flere af k. operans bästa krafter medverka alltså i den synnerligen melodiosa och på musikaliska skönheter i öfrigt rika operan, hvars libretto därjämte är ganska spännande. Handlingen försiggår i Venedig. Första akten spelar å den stora gården till dogernas palats, den andra å ett i hamnen liggande fartyg, den tredje inne i nyssnämnda palats, och i den

fjärde är scenen afdelad i tvänne hälfter, af hvilka den ena föreställer en gata utanför det hus, där Gioconda bor, den andra sångerskans rum, hvifrån man har en förtjusande utsikt öfver den berömda Canale grande. De nya och vackra dekoratiuerna äro målade af hr C. Jansson. Till ett närmare omnämnande af operan återkomma vi som sagdt i nästa nummer. Vi kunna dock ej underlåta att redan nu nämna, det fru Östberg i Giocondas härliga parti rent af öfverträffar sig själf. Att förväntningarna varit stora och intresset för operan redan i förväg lifligt, framgår däraf, att de flesta biljetter till premiären slutsåldes i dubbelt förköp.

K. Dramatiska teatern bjöd i onsdags åter på nytt program, nämligen »Pappas åsikter», komedi i 1 akt af E. Gondinet, samt »En kritikers debut», komedi i 3 akter af Echegaray. Föreställningen, till hvilken vi i nästa nummer återkomma, gafs till förmån för k. teaterns pensionsinrättning.

Vasateatern. Denna teaters nya program, som första gången gick förliden lördag, har lyckats lifligt slå an, tack vare den verkligt roliga bearbetning af Frans Hodells välkända lustspel »Bostadsbrist» som *Birger Schöldström* åstadkommit med »Tre ljusa pojkar.» Det friska och harmlösa skämtet har på ett synnerligen talangfullt sätt moderniserats och verkar nu så färskt, som vore det gjordt i dag; af någon lapning med nya klutar på det gamla klädet märkes ej ens sömnen. Vimplande af fyndiga anspelningar på den senaste tidens, ja, de sista dagarnes större eller mindre »begivenheder» och därtill kryddadt med kvicka kupletter — också dessa på allt vis *à jour* — är styckets framgång lika förklarlig som angenäm att konstatera.

I väsentlig mån beror denna naturligtvis af utförandet, som var alligenom godt. Den lefnadslustiga trion: litteratören, musikern och målaren hade funnit ypperliga representanter i hr *Rönneblad*, *Hagman* och *Ander*. Hr *Lundahl* gjorde ock en rätt rolig typ af klädmåklaren och affschören, f. d. koristen *Pettersson*, ehuru vi anse att den ovanligt tacksamma rollen med fördel kunnat än starkare färläggas, utan att prestationen därför behöft slå öfver. Lifvet är icke så fattigt på original, som det blifvit en chargon att påstå, blott man vill hålla ögonen öppna. — Nämna vi vidare teaterdirektörsfamiljen *Flaxén*, där förelärdraparet drastiskt tolkades af hr *Varberg* och fru *Lindström* och dottern *Adèle* med täckt behag af fröken *Sundqvist*, så ha vi upptagit de förnämligare rollerna.

Den nätta lilla buffaoperetten »Gräshoppan och Myran» med *Barbiers* graciösa musik gafs som förpjäs och var väl ägnad att lyckligt komplettera programmet samt gaf fru *Cederberg* tillfälle att visa ett nytt prof på sin förmåga af god karaktäristik i Myrans roll liksom fröken *Ekström* att i Gräshoppan utveckla en sprittande liflighet och en fin nyanseringskonst.

Andra Sapellnikoff-konsertern med — såsom det hette i programmet — biträde af fru *Softe Menter* ägde rum sistl. fredag inför en ganska talrik publik, hvars förtjusning öfver de båda framstående konstnärernas prestationer tog sig uttryck i de mest entusiastiska applåder, särskildt efter fru *Menters* öfverträffliga utförande af Schuberts »Erlkönig» och hr *Sapellnikoffs* af Litzts spanska rhapsodie. — De båda högt skattade konstnärerna skulle som i onsdags gifva ytterligare en konsert, denna gång å k. operan och i förening med hofkapellet.

Fru Hwasser-Engelbrechts matiné i söndags hade naturligtvis, såsom man på förhand kunde förutse, fyllt k. Dramatiska teaterns salong till sista plats. I *Kiellands* bekanta proverb »På hemvägen» hade matinegifvarinnan ett ypperligt tillfälle att visa sin eminenta förmåga som skådespelerska, och vi kunna ej annat än beklaga, att hennes talang på sista tiden så nästan helt och hållet undandragits scenen. Att vi ej äro ensamma om denna mening, därom vittnade det lifliga bifall, som efter styckets slut kom fru H.-E. till del. — Öfriga biträdande vid matineen voro alla gamla bekanta, hvilka hvar på sitt håll bidrogo att hela tiden hålla den synnerligen animerade stämningen i salongen uppe.

Hr Ragnar Grevillius gifver om söndag med biträde af talrika förmågor och efter ett omväxlande program matiné i Berns' salong.

Om fru *Louise Pyks* konsert nästkommande tisdag i Musikaliska akademien erinra vi ännu en gång.

Den rätta.

Berättelse från landsbygden
af **Fanny Chrysan-der**.

Prisbelönad vid Iduns stora täfning.
(Forts.)

Dagen efter ropade häradsdomaren Ingeborg in i sin kammare, och när hon inkommit, gick hon hastigt fram och tillbaka och frågade i förargad ton:

»Vet du, hvarför Nils vill flytta?»

Ingeborg ryckte till, och hennes läppar öppnades ett par gånger, innan hon kunde få fram ett kort: »Nej!»

»Nej det förstås, men något fel måste det vara, efter som han så här säger opp sej i otid. Jag har sagt, att jag ska' skicka länsman på'n, för han har inte rätt te lämna tjänsten, när han är stadd på år, men han lofvar skaffa dräng i sitt ställe, å ingen lön vill han heller ha för den tid han varit, bara han får flytta så fort som möjligt. Jag har frågat, hva' han har för skäl till det: men det vill han ej säga. Emellertid tror jag, när allt kommer omkring, att det bara är ditt fel, du har nog med ditt sturska sätt förargat honom. Jag minns ju, hur du skrek en gång, strax han kommit hit, att jag skulle köra å honom, å en annan gång har jag hört säjas, att du sagt å honom själf att han skulle laga sej härifrån. Å de' säger jag dej, att å de' ditt fel, att den bästa dräng, jag nånsin haft, för nykrare å ärligare å arbetssammare pojke finns inte, tar å lämnar platsen i otid, så är du olycklig. Å därför ville jag säga dej, att du i denna dag ber Nils glömma, om du förargat honom, å ber honom stanna kvar. Jag vill inte ha det talet på mig, förstår du, att en pojke, som jag berömt så mycke', inte kan stanna i mitt hus.»

Någon hördes i detsamma inkomma i förstugan. Häradsdomaren öppnade dörren, och därute stod Nils, och innan Ingeborg hann tänka eller förekomma det, sade fadern helt högt:

»Kom in, Nils! Ingeborg har visst något, hon vill språka med dej om.»

Därvid vände han själf om och gick ur rummet genom dörren till köket, hindrande på samma gång Ingeborgs flykt dit.

I hög grad förvånad och upprörd inträdde drängen, och midt på golfvet såg han Ingeborg stå med bleka kinder, men trotsiga, stolta blickar.

»Vill Ingeborg något?» frågade han stilla och ödmjukt.

»Nej! Jag vill ingenting. Det är bara pappa, som fått i sitt huvud, att det är mitt fel, att Nils vill flytta» — hon skrattade till, föraktligt och kort — »å att jag ska' be honom stanna. Men som jag ej har det minsta med denna sak att göra, tänker jag verkligen inte lägga mej i, om Nils flyttar eller stannar kvar. Jag har ju ingenting att skaffa med drängarne annat än att ge dom mat, å det vet jag, att ni fått ordentligt och tillräckligt båda två.»

Hon talade kort och föraktligt.

Ett underligt, sorgset leende låg på drängens läppar, då han utan häftighet svarade:

»Ingeborg gör rätt i att ej be mig stanna, jag gör det i alla fall inte. Och,» här fick rösten en lidelsefull klang, »det kan ju som sagdt göra Ingeborg alldeles detsamma också, nu när hon själf ska' flytta till Järfva snart.»

»Ska' jag flytta till Järfva?»

»Ja det vet väl Ingeborg bäst. Och fast jag vet, hur ringa aktad jag är i Ingeborgs ögon, ber jag nu att — att af allt mitt hjärta få önska Ingeborg lycka.»

»Lycka?» Ingeborg skrattade till häftigt och kort. »Tack så mycket, fast jag då inte begriper, hvad Nils menar. Åhjo, jag förstår nu. Han låtsar tro, att jag skall till Järfva, för att få riktigt reda på, om Sofi ska' dit eller ej.»

»Hvad säger Ingeborg?» frågade Nils andlös.

»Jag säger, att häradsdomarens i Berga yngsta dotter snart ska' gifva sej å att den äldsta — hon kastade stolt på huvudet — »aldrig nedlåter sig att be Nils stanna kvar. Tvärtom, för all del flytta, ju förr dess bättre! Det ska' bli en riktig lättnad att slippa höra å si missnöjda ord å miner jämt och slippa ha en person i huset, som klandrar å mästrar allt, hvad man gör, som tycker sig vara mycket för mer än husbondfolket, som — som —» Hon tystnade, andedräkten tröt henne.

Den unge mannens blida, sorgsna stämning afstäck hjärt mot flickans passionerade röst, då han svarade:

»Jag försäkrar, att jag inte en dag längre skall förbittra Ingeborg med min närvaro. Men innan jag flyttar, måste jag bedja om förlåtelse, om jag

någon gång med ord eller blick retat eller sårat Ingeborg. Förlåt mig. Men Ingeborg, detta var förr, det. — Nu nu —» hans röst stockades.

I detta ögonblick öppnades dörren af häradsdomaren, som på ett betecknande sätt endast frågade: »Nå-å?»

Ingendera af de unga svarade, och gubben fortfor: »Om jag begriper, hva' som går å er? Här stå ni röda i synen som ett par tuppar emot hvarann'. Si så, pojke, har flickan förargat dej, så bry dej inte om det — kvinnfolks prat ska'en inte lägga nå'n vikt vid. Jag ökar på lön — å du stannar.»

»Tack, häradsdomare,» svarade då Nils, »för det ni vill ha mig kvar. Och jag får ännu en gång på det bestämdaste försäkra, att det ej är till följd af någon förargelse, utan af en helt och hållet enskild orsak, som jag flyttar. För öfrigt gör ni orätt, som tror, att Ingeborg förargat mig. Häradsdomare, det är jag, som nyss bedt henne om förlåtelse, för det jag många gånger varit ohöflig och besynnerlig mot henne — jag — jag visste inte då — men tillåt mig också säga det, att häradsdomaren som far inte heller är sådan mot henne, som en far bör vara, att hon står ensam i sitt eget hem.»

Ingeborg hade blifvit blek, det ryckte kring hennes läppar, och de djupblå ögonen skymdes af tårar. Hon skyndade ut och upp på rummet.

Där satt Sofi smågrolande och sydde fast ett krås vid sitt klädningslif. De skulle på kalas på aftonen.

»Snälla Sofi!» bad Ingeborg med matt röst, i det hon kastade sig på soffan med bortvändt ansikte. »gå ner och gör i ordning middagen, du! Det står fullt med mat i skafferiet, det är bara att värma upp. Jag orkar inte.»

»Är du sjuk nu igen? Huru ska' det gå i af ton då?»

»Jag följer inte med.»

»Det har då blifvit fasligt sjukligt här i huset under julen,» utlät sig Sofi helt otåligt. »Mormor har ju också klagat, öfver att hon kände sig så klen å besynnerlig i hufvudet i dag.»

»Så mycket större skäl är det för mig att stanna hemma då, men gå nu, så är du snäll.»

Sofi gick, men såg dessförinnan forskande på system, hvars ansikte hon likväl ej fick se. Det lät ju, som om hennes röst varit kvävd af tårar.

Stackare, hon sörjde nog ändå, att hon ej fick Janson. Men det kunde ju hon — Sofi — inte hjälpa, hon måste likväl, fastän redan i dörren, vända tillbaka och klappa henne sakta och vänligt.

Nils gick hela den återstående delen af dagen med sorg och kval i hjärtat. Emellanåt flög det visserligen som en glädjeblixt genom hans bedröfvade sinne: »Hon skall ju icke gifva sig med Janson,» men omedelbart därpå kom den tanken: »Ån sedan? Jag är ju henne icke närmare för det! I de tydligaste ordalag har hon ju förklarar, huru förhållig jag är henne, och med förakt visat bort mig.»

(Forts. o slut i nästa nr.)

Glömmen ej,

ärade läsarinor, kvartalsskiftet. I, som ej hafven prenumererat på mer än första kvartalet, skynden att förnya prenumerationen. Nu när i hafven präfat, head Idun lämnar af **gediget och omväxlande innehåll**, kunnen I ock med godt samvete taga edra väninnor, som ej förut haft Idun, med eder från och med andra kvartalet. Den, som uppskjuter för länge, löper risk att gå miste om ett eller annat nummer. **Idun med Iduns Mode- och Mönstertidning** kostar från 1 april till årets slut endast

4 kr. 90 öre.

Ensam kostar Idun för denna tid

3 kr.

Innehållsförteckning.

Anna Maria Lemngren; af *Ellen Fries*. (Med porträtt.) — En dröm; poem af *Snorre*. — Syskon; ett kapitel ur uppfostringsläran. — Luftsloft; skiss af *Elisabeth Kuylenstierna*. — En hvilostund. (Dialog mellan mamma och Lisa, 4 år.) — Arkitektens hustru; af *Antonio de Trueba*; övers. från spanskan för Idun af *St. C-n*. (Forts. o slut.) — »Det mått, hvarmed I mäten . . .» Ett samtal med månen, upptecknad för Idun af *D. E. B.* — Husmödrar emellan; två inlägg af *Aja* och *Anny E.* — Ur notisboken. — Teater och musik. — Den rätta; berättelse från landsbygden af *Fanny Chrysan-der*. Prisb. vid Iduns stora pristäffing. (Forts.)